

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Sžk/1/2016
Identifikačné číslo spisu: 6014200804
Dátum vydania rozhodnutia: 21.02.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Rumana
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:6014200804.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: V.U., M., proti odporcovi: Centrum právnej pomoci, Kancelária Žilina, Národná 34, Žilina, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. 4082/2014-KaZA zo dňa 13. mája 2014, konajúc o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 25Sp/40/2014-111 zo dňa 28. júla 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici
č. k. 25Sp/40/2014-111 zo dňa 28. júla 2016 p o t v r d z u j e.

Odôvodnenie

Napadnutým uznesením č. k. 25Sp/40/2014-111 zo dňa 28.07.2016 Krajský súd v Banskej Bystrici uložil navrhovateľovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok v sume 35 € z dôvodu, že navrhovateľ v tomto súdnom konaní nebol úspešný. V zmysle § 2 ods. 4 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 71/1992 Zb.) je súdny poplatok povinný zaplatiť aj ten, kto podal opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu a v tomto konaní nebol úspešný. Predmetom preskúmania zákonnosti v konaní vedenom na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 25Sp/40/2014 bolo rozhodnutie žalovaného sp. zn. 4082/2014-KaZA zo dňa 13.05.2014, ktorým navrhovateľovi nebol priznaný nárok na poskytovanie právnej pomoci podľa § 10 ods. 5 zákona č. 327/2005 Z.z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 327/2005 Z.z.“) z dôvodu, že nespĺňal podmienku materiálnej núdze, keď jeho čistý započítateľný príjem a príjem spoločne posudzovanej osoby (manželky) v posudzovanom období október 2013 - apríl 2014 presahoval 1,4 násobok sumy životného minima pre dve plnoleté fyzické osoby, t.j. sumu 470,79 € a tiež 1,6 násobok životného minima pre dve plnoleté fyzické osoby, t.j. sumu 538,05 € v mesiaci podania žiadosti (apríl 2014) a v šiestich predchádzajúcich mesiacoch, t.j. počas celého posudzovaného obdobia. Neboli teda naplnené kumulatívne požiadavky pre priznanie nároku podľa § 6 ods. 1 písm. a/ až c/ v spojení s § 6b ods. 2 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal navrhovateľ odvolanie. Poukázal na to, že požadoval a stále požaduje oslobodenie od súdnych poplatkov, pričom v niektorých prípadoch aj bol oslobodený. Poukázal na svoje súdne spory, na to, že je ZŤP dôchodca a na to, že nemá dostatok finančných prostriedkov na zabezpečenie si životných potrieb a dôstojnej staroby, nieto ešte na súdne poplatky. Poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, ako aj Ústavného súdu SR. Z uvedených dôvodov navrhol, aby Najvyšší súd SR zrušil napadnuté uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako aj rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 25Sp/40/2014-68 zo dňa 08.04.2015 v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Sžo/196/2015 zo dňa 27.04.2016, ako aj rozhodnutie Centra právnej pomoci, Kancelária Žilina sp. zn. 4082/2014-KaZA zo dňa 13.05.2014, prípadne ich zmenil tak, že podanému odvolaniu vyhovie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, ďalej len „O.s.p.“) preskúmal napadnuté uznesenie a konanie mu predchádzajúce v rozsahu a v medziach podaného odvolania (§ 246c ods. 1 veta prvá a § 212 ods. 1 O.s.p.), odvolanie prejednal bez pojednávania (§ 246c ods. 1 veta prvá a § 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nie je možné priznať úspech.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v odvolacom konaní postupoval v zmysle § 492 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z. z. (Správny súdny poriadok), účinného od 01.07.2016, podľa ktorého sa konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov, t. j. podľa zákona č. 99/1963 Zb., Občiansky súdny poriadok.

Podľa § 138 ods. 1 O.s.p. na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Ak nerozhodne súd inak, vzťahuje sa oslobodenie na celé konanie a má i spätnú účinnosť; poplatky zaplatené pred rozhodnutím o oslobodení sa však nevracajú.

Podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa § 2 ods. 4 veta druhá zákona č. 71/1992 Zb. poplatníkom je tiež ten, kto podal opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu a v konaní nebol úspešný.

Podľa § 6 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. Poplatok za dovolanie sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku.

Podľa § 6 ods. 3 zákona č. 71/1992 Zb. za konanie o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu súdu v konaní podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku sa platí poplatok podľa odseku 2.

Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z. fyzická osoba má právo na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti, ak

- a) jej príjem nepresahuje 1,4-násobok sumy životného minima ustanoveného osobitným predpisom a nemôže si využívanie právnych služieb zabezpečiť svojím majetkom,
- b) nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu a
- c) hodnota sporu prevyšuje hodnotu minimálnej mzdy okrem sporov, v ktorých nie je možné hodnotu sporu vyčísliť v peniazoch.

Podľa § 6a ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z. ak príjem fyzickej osoby presahuje 1,4-násobok sumy životného minima ustanoveného osobitným predpisom a súčasne nepresahuje 1,6-násobok uvedenej sumy a nemôže si využívanie právnych služieb zabezpečiť svojím majetkom, má právo na poskytnutie právnej pomoci určeným advokátom alebo centrom pri splnení podmienky finančnej účasti vo výške

20% trov právneho zastúpenia podľa osobitného predpisu; splnenie podmienok podľa § 6 ods. 1 písm. b) a c) tým nie je dotknuté. Ustanovenie § 6 ods. 2 sa použije primerane.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) už v rozsudku sp. zn. 3Sžo/196/2015 zo dňa 27.04.2016 rozhodol o žiadosti navrhovateľa o oslobodenie od súdneho poplatku. Najvyšší súd uviedol, že v danom prípade navrhovateľa išlo o bezúspešné uplatňovanie práva, a preto nebola splnená základná podmienka pre oslobodenie od platenia súdnych poplatkov. Rovnaká situácia platila aj pre odvolacie konanie, a preto ani pre odvolacie konanie nemohol navrhovateľovi súd priznať oslobodenie od súdnych poplatkov.

Záver súdu o zrejmej bezúspešnosti sporu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy nemusí byť zhodný s konečným záverom súdu, rozhodujúceho vo veci. V prejednávanej veci však navrhovateľ nebol úspešný, keďže zákon č. 327/2005 Z.z. ustanovuje jasné podmienky poskytovania právnej pomoci, postup fyzických osôb a príslušných orgánov v konaní o nároku na priznanie právnej pomoci. Centrum právnej pomoci pri posudzovaní žiadosti prihliada na majetkové pomery žiadateľa, neprihliada však na osobné pomery žiadateľa, pod ktoré by spadal zdravotný stav žiadateľa a ďalšie životné okolnosti. Centrum právnej pomoci môže v zmysle § 6 a § 6a ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z. posudzovať len samotný príjem žiadateľa a ak žiadateľ presiahne stanovený príjem, tak Centrum právnej pomoci nemôže postupovať inak, len rozhodnúť o nepriznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci.

Krajský súd a ani Najvyšší súd SR nemohol navrhovateľovi priznať oslobodenie od súdnych poplatkov, a to ani napriek jeho zložitej finančnej situácii, vzhľadom na to, že po preštudovaní administratívneho a súdneho spisu nebola v prejednávanom prípade vylúčená zrejma bezúspešnosť sporu. Na oslobodenie od súdnych poplatkov nemajú vplyv ani iné súdne spory žiadateľa, prípadne rozhodnutia o oslobodení od súdnych poplatkoch v iných konaniach.

S poukazom na uvedené najvyšší súd podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. napadnuté uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 25Sp/40/2014-111 zo dňa 28.07.2016 ako vecne správne potvrdil.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd SR v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.